

14 მაისი

10.00–11.00

სიმპოზიუმის მონაწილეთა რეგისტრაცია
(შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
ნინოშვილის ქ. 35)

11.00–12.00

სიმპოზიუმის გახსნა

შესავალი სიტყვა – შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი **ალიოშა ბაკურიძე**

მიხეილ მახარაძე – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე

მათე ტაკიძე – აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი

გიორგი ხუბუა – ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი

ავთანდილ არაბული – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე

ლალი ეზუგბაია – არნ. ჩიქობავას სახელობის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორი

თინათინ მარგალიტაძე – ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ლექსიკოგრაფიული ცენტრის ხელმძღვანელი

დონალდ რეიფილდი – ლონდონის უნივერსიტეტის პროფესორი

რეუვენ ენოხი – არიელის საუნივერსიტეტო ცენტრის (შომრონში) პროფესორი

მარინე გიორგაძე – შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი

12.00–14.00 **პრეზენტაცია**

თ. მარგალიტაძე – დიდი ინგლისურ-ქართული ონლაინ-ლექსიკონი

ც. ახვლედიანი – „ფრანგულ-ქართული ფუნდამენტური ლექსიკონის“, „თემატურ-დარგობრივი ქართულ-ფრანგული ლექსიკონის“, „იტალიურ-ქართული სასაუბროსა“ და „ქართულ-იტალიური სასაუბროს“ შედგენის პრინციპები

მ. სახოკია – ქართულ-სპარსული აკადემიური ლექსიკონის პერსპექტივები

ნ. სტამბოლიშვილი – გერმანულ-ქართული ფრაზეოლოგიური ლექსიკონის სტრუქტურულ-სემანტიკური მიმოხილვა

14.00–15.00 **შესვენება, მსუბუქი სადილი**

15.00–17.30 **დღის სხდომა**

I სექცია

თავმჯდომარეები: შ. აფრიდონიძე, რ. ენოხი

ა. არაბული, მ. ჩაჩანიძე, ლ. ბინიაშვილი, ლ. სოხაძე – „ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონის“ კვალიფიკაციათა სისტემა – როგორც აკადემიური ლექსიკოგრაფიის სისტემური საფუძველი

შ. აფრიდონიძე – ქართული ინვერსიული ლექსიკონები: ტრადიციები და პერსპექტივები
რ. ენოხი – ქართველ ებრაელთა მეტყველების ლექსიკონი – საჭიროება და სიმწელები

ზ. კვიციანი – ძველი შუამდინარეთის ლექსიკოგრაფიული მიღწევები

მ. ქამადაძე – ლექსიკოლოგიური მუშაობის ტრადიციები ნ. ბერძენიშვილის ინსტიტუტში

II სექცია

თავმჯდომარეები: ი. გომბეტიანი, თ. ზვიადაძე

თ. ავალიანი – შეპირისპირებით-მოტივაციური ლექსიკონის შედგენის საკითხისათვის

ი. გომბეტიანი – იდიომები კულტურათაშორის დისკურსში

ნ. გოგოლაშვილი – სემასიოლოგიური და ონომასიოლოგიური კვლევის მეთოდების შესახებ

ი. ლობჯანიძე – იდიომური გამოთქმების ლექსიკურ-გრამატიკული სინონიმისათვის

თ. ზვიადაძე – სალექსიკონო ერთეულთა შერჩევის ზოგიერთი პრინციპი მწერლის ლექსიკონის შედგენისას

III სექცია

თავმჯდომარეები: მ. გიორგაძე, დ. ბახტაძე

დ. ბახტაძე – ქართულ-გერმანული ლექსიკონის ტიპოლოგია და ენათა ტიპოლოგიური ანალიზი

მ. გიორგაძე, ი. გომბეტიანი – იდიომების ოთხენოვანი (ქართულ-ინგლისურ-ფრანგულ-გერმანული) ლექსიკონის საკითხისათვის

ლ. გურული, მ. ალექსიძე – სიტყვის ფუნქციურ-სტილისტიკური დახასიათების ლექსიკოგრაფიული ექსპლიკაციის საკითხისათვის რუსულ და ქართულ ენებში

რ. ზექალაშვილი – ახალი ქართულ-გერმანული ლექსიკონის აგების პრინციპები

ს. მუჯირი, მ. ადვაძე – მოდიფიცირებული ფრაზეოლოგიზმების სწავლების დიდაქტიკური და მთარგმნელობითი ასპექტები (გერმანული და ინგლისური ენების მაგალითზე)

IV სექცია

თავმჯდომარეები: **ლ. ქაროსანიძე, ზ. კიკვიძე**

- ნ. დათეშიძე, მ. ოსაძე** – ტერმინოლოგიური ლექსიკონების ტიპები და ელექტრონული დამუშავების პრინციპები
- მ. ანდრაზაშვილი** – უცხოურ გეოგრაფიულ სახელთა ქართულად გადმოცემის თანამედროვე ტენდენციები და ძირითადი სტრუქტურული ტიპები (გერმანული ენის მასალაზე დაყრდნობით)
- თ. დოლიძე** – ეფთვიმე ათონელი – ბერძნული თეოლოგიურ-დოგმატიკური ტერმინოლოგიის გადმომღები (ბერძნულ-ქართული ლექსიკონის შედგენის პრინციპებისათვის)
- ზ. კიკვიძე** – სოციოლინგვისტიკურ ტერმინთა ლექსიკოგრაფიული აღწერის საკითხები
- ლ. ქაროსანიძე** – ქართულ საენათმეცნიერო ტერმინთა ისტორიული ლექსიკონი

18.00 სადილი

15 მაისი

10.00–11.30 დილის სხდომა

I სექცია

თავმჯდომარეები: **მ. ფაღავა, ნ. მუზაშვილი**

- მ. ფაღავა, ზ. შაშიკაძე** – ონომასტიკის მართებული ანალიზის მნიშვნელობისათვის ისტორიოგრაფიაში
- თ. ბოლქვაძე** – ლექსიკოგრაფიული ხასიათის მასალები „ივერიის“ ფურცლებზე
- ქ. გაბუნია, გ. ჭანტურია** – შარლ დე გოლის საჯარო გამოსვლების ლექსიკონის თავისებურებანი
- ნ. მუზაშვილი, ი. ჯიბუტი** – ტერმინოლოგიურ ლექსიკონთა შექმნის ისტორიიდან

II სექცია

თავმჯდომარეები: **დ. რეიფილდი, ლ. ლორთქიფანიძე**

- დ. რეიფილდი** – ამოსავალი მოსაზრებები და პრინციპები *ქართული > X-ენა* ტიპის ორენოვანი ლექსიკონებისათვის
- ლ. ჩხაიძე, დ. ჯაში** – ლექსიკურ მონაცემთა ბაზების მთლიანობის უზრუნველყოფის სისტემა
- ლ. ლორთქიფანიძე** – უნივერსალური მორფოლოგიური ანალიზატორი, როგორც ლექსიკოგრაფიული კვლევის ინსტრუმენტი
- მ. ალექსიძე** – სემათა რუსულ-ქართული კონტრასტული ლექსიკონი: პრობლემის დასმისათვის

III სექცია

თავმჯდომარეები: **ც. ბიბილეიშვილი, მ. კიკვაძე**

მ. აბალაკი, ე. საბანაძე – ახალი ქართულ-რუსული ფრაზეოლოგიური ლექსიკონი

ც. ბიბილეიშვილი – ფრანგულ-ქართული ფრაზეოლოგიური ლექსიკონი

ნ. გელდიაშვილი, მ. დარიბაშვილი – ქართულ-ინგლისური სინონიმური ლექსიკონის შედგენისათვის (საკითხის დასმის წესით)

მ. კიკვაძე, ნ. ცეცხლაძე – სინონიმური მწკრივები განსხვავებულ ენებში (ქართული, რუსული და თურქული ენების მიხედვით)

IV სექცია

თავმჯდომარეები: **დ. მელიქიშვილი, თ. ვაშაკიძე**

თ. ვაშაკიძე, ნ. ჯორბენაძე, თ. ტეტელოშვილი – ორთოგრაფიულ-სტილისტიკური ლექსიკონების აგების პრინციპებისათვის (ბეჭდური და ელექტრონული ვერსიები)

თ. კოჭლამაზაშვილი – ძველი ქართული ლიტურგიკული ტერმინოლოგიის ლექსიკონი

დ. მელიქიშვილი, ა. ხარანაული – ქართული ცნებითი ენის ჩამოყალიბების სურათი ძველ-ქართულ-ბერძნული ფილოსოფიურ-თეოლოგიური ტერმინოლოგიის დოკუმენტირებულ ლექსიკონში

მ. ლაღანიძე – პიროვნების ენციკლოპედიური ლექსიკონი: სიტყვანის შედგენისა და სალექსიკონო სტატიის აგების მეთოდოლოგია

11.30–12.00 შესვენება, ხემსი

12.00–14.00 მრგვალი მაგიდა – მოდერატორები: **ა. არაბული, დ. რეიფილდი**

თ. მარგალიტაძე – რა ტიპის ნაწარმოებია ლექსიკონი?

ა. არაბული – „ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი“, როგორც ქართველოლოგიის საფუძველი

ი. მერაბიშვილი – თარგმანი, როგორც ლექსიკოგრაფიული გამოკვლევა

14.00–15.00 შესვენება, მსუბუქი სადილი

15.00–17.00 დღის სხდომა

I სექცია

თავმჯდომარეები: **მ. ლლონტი, რ. აბაშია**

რ. აბაშია – ქართველურ ენათა ეტიმოლოგიური ლექსიკონის შედგენის ზოგიერთი პრინციპული საკითხი

ა. არაბული, რ. რამიშვილი, მ. არეშიძე, ქ. პეტრიაშვილი – „ქართული ენის ისტორიულ-ეტიმოლოგიური ლექსიკონის ინდექსის“ კონცეპტუალურ-მეთოდოლოგიური კრიტერიუმები

თ. კოჭლამაზაშვილი – წმ. გიორგი მთაწმიდელის ლექსიკა წმ. გრიგოლ ნოსელის მისეული თარგმანების მიხედვით

მ. ლლონტი, ე. შენგელია, მ. რობაქიძე – ერთი ლექსიკურ-სემანტიკური ბუდის ანალიზის შესახებ

II სექცია

თავმჯდომარეები: ქ. დათუკიშვილი, მ. აროშიძე

მ. ბერიძე, ნ. სურმავა, ლ. ბაკურაძე, დ. ნადარაია – ელექტრონული კორპუსი, როგორც ლექსიკოგრაფიული ბაზა

ქ. დათუკიშვილი, ნ. ლოლაძე, მ. ზაკალაშვილი – ლექსიკოგრაფიული სამუშაოების ორგანიზება და მართვა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით (პროგრამა „ლექსიკოგრაფი“)

მ. აროშიძე, ნ. აროშიძე – ლინგვოკულტუროლოგიური ლექსიკონის შექმნის პრობლემებზე („ქართული კულტურული სივრცე“)

ს. ოშიაძე – კონცეპტთა ლექსიკონის მნიშვნელობისათვის ენის ინტეგრალური აღწერისას

III სექცია

თავმჯდომარეები: მ. ფხაკაძე, ნ. შარაშენიძე

ი. გაგუა – ლათინურ-ქართული ლექსიკონის შედგენის პრინციპებისათვის

ნ. ფიცხელაური – გერმანულ-ქართული საღვთისმეტყველო ლექსიკონის თავისებურებები

მ. ფხაკაძე – ლათინურ-ქართული ლექსიკონის აგების პრინციპი (ლათინური ენის სახელმძღვანელოს ლექსიკონის მიხედვით)

ნ. შარაშენიძე – ზმნათა და სახელთა ფორმების მოწოდების პრინციპისათვის ქართულ თარგმნით ლექსიკონებში (ქართულ-სომხური ლექსიკონის მაგალითზე)

IV სექცია

თავმჯდომარეები: გ. მელაძე, ი. ბაგრატიონი

გ. მელაძე – ინგლისურ-ქართული სამხედრო ლექსიკონი

ქ. ნადარეიშვილი, ქ. გარდაფხაძე – „ანტიკური კავკასიის“ ენციკლოპედიური ლექსიკონის შედგენის პრინციპები

ნ. პოპიაშვილი, ხ. ხატიაშვილი – სასაუბრო ლექსიკონების დესკრიფციული და სტრუქტურული ანალიზი

ი. ბაგრატიონი – ქართულ ფილოსოფიურ ლექსიკონთა ტერმინოლოგიური გაფორმების საკითხისათვის

17.30 სადილი

16 მაისი

10.00–11.30 დილის სხდომა

I სექცია

თავმჯდომარეები: ნ. ტონია, მ. ბარამიძე

დ. ნადიბაიძე – “ἄγλιος”-ის სემანტიკისათვის ახალ აღთქმაში და დოკუმენტირებული ლექსიკონის მნიშვნელობისათვის

ნ. ტონია – „ანტიკურობის ლექსიკონი“ - აუცილებლობა და პრობლემები

ლ. თანდილავა – თურქული ლექსიკა ჟორჟ დიუმევილის ლაზურ ზღაპრებში

მ. ბარამიძე – სინონიმები თეოფანე კესარია კაპადუკიელის „თქუმულის“ ეფთვიმესეულ თარგმანში

II სექცია

თავმჯდომარეები: თ. მარგალიტაძე, მ. ბერიძე

თ. მარგალიტაძე – პოლისემიური სიტყვების ერთგანზომილებიანი მოდელი

მ. ბერიძე, ც. კვანტალიანი, რ. ლანდია, დ. ნადარაია – შინამრეწველობის მასალები ქართული დიალექტების კორპუსში: ტექსტი და სალექსიკონო ბაზა

ნ. ლოლაძე, გ. ცოცანიძე, ქ. დათუკიშვილი – „ქართული ლექსიკონი“ - თანამედროვე ქართული ენის სასწავლო-განმარტებითი ლექსიკონი

ნ. სურგულაძე – ფრაზეოლოგიური აბსტრაქცია და ფრაზეოლოგიური მნიშვნელობა

III სექცია

თავმჯდომარეები: დ. ფანჯიკიძე, ნ. დვალაძე

ქ. ლორთქიფანიძე – ქართული „ჭროლა“ და თურქული „Ela“, როგორც თვალის ფერის აღმნიშვნელი ტერმინები

ე. მამულია, მ. ჯიქია – ქართულ-თურქული ლექსიკონის შედგენის ლინგვისტური სირთულეები

ნ. დვალაძე – პოლისემიის ლექსიკოლოგიური ამბივალენტობა და მისი მხატვრულ თარგმანში ადეკვატური ტრანსპოზიციის პრობლემატური ასპექტები

დ. ფანჯიკიძე – ჟარგონის სელექციის პრობლემა განმარტებით და ორენოვან ლექსიკონებში

IV სექცია

თავმჯდომარეები: ი. ჩანტლაძე, მ. მიქაძე

მ. მიქაძე – ქარგვის დარგობრივი ლექსიკისათვის (მასალები)

მ. საღლიანი, რ. ჭკადუა – სვანური ფრაზეოლოგიზმების შესწავლის მნიშვნელობა და ლექსიკონის შედგენის ძირითადი პრინციპები

ნ. ხახიაშვილი, მ. კობიაშვილი, ზ. ქავთარაძე – ქართული ენის დიალექტური ლექსიკის კრებსითი ლექსიკონი

ი. ჩანტლაძე, ქ. მარგიანი-სუბარი, რ. იოსელიანი – ზემოსვანური მორფემული სიმფონია-ლექსიკონის შედგენის პრინციპები

11.30-12.00 შესვენება, ხემსი

12.00-14.00 დღის სხდომა

I სექცია

თავმჯდომარეები: რ. ხალვაში, ნ. ფირცხალავა

რ. ხალვაში – სასწაული და საოცრება

ნ. ფირცხალავა – ჰერმან პაულისეული „გერმანული ლექსიკონის“ მნიშვნელობა თომას მანის ზოგიერთი კომპოზიციის სწორ ისტორიულ კონტექსტში გააზრებისათვის

ნ. ბეპიევი – ოსური ლექსიკოგრაფიის ისტორია და თანამედროვე მდგომარეობა

რ. გერსამია, მ. ლომია – იოსებ ყიფშიძის „Мингрельско-русский словарь“ და მისი მნიშვნელობა თანამედროვე კვლევებისათვის

II სექცია

თავმჯდომარეები: ნ. ჭუმბურიძე, რ. მარსაგიშვილი

დ. ანფიმიადი – სულხან – საბა ორბელიანის ნიშნის თეორია (აღსანიშნისა და აღმნიშვნელის ურთიერთმიმართება „სიტყვის კონის“ მიხედვით)

ნ. ჭუმბურიძე – ბავშვთა ლექსიკის ზოგი თავისებურება

რ. მარსაგიშვილი – კონოტაციურ მნიშვნელობათა სისტემა და ლექსიკოგრაფიული გამოცდილება

მ. კიკონიშვილი, მ. აბალაკი – კონცეპტ „სიკვდილის“ სინონიმურ მნიშვნელობათა ლინგვო-კულტუროლოგიური ასპექტები (ქართველი და რუსი ხალხების სამყაროს ენობრივი სურათის გათვალისწინებით)

III სექცია

თავმჯდომარეები: ლ. ებრალიძე, ხ. თუმანიშვილი

ლ. ებრალიძე – პოლისემიური სიტყვები და მათი ტრანსფორმაცია თარგმანში

თ. ჭეიშვილი – კლასიკური ენების მულტიფუნქციური ლექსიკონები

ხ. თუმანიშვილი – ანდაზის „ადეკვატური თარგმანის“ თავისებურებათა შესახებ (არაბული და ქართული მასალის ანალიზზე დაყრდნობით)

მ. მჭედლიძე – მველბერძნულ-ქართული ლექსიკონი (2001-2002 წლების პროექტი)

IV სექცია

თავმჯდომარეები: ლ. ეზუგბაია, მ. ქუთელია

ლ. ხუჭუა – მართლმადიდებელ წმინდანთა სახელების რუსულ-ქართული ლექსიკონის აგების თეორიული პრინციპებისათვის (შედარებითი ანალიზი)

ლ. ეზუგბაია – ფრაზეოლოგიური ლექსიკის სოციოლინგვისტური და კულტუროლოგიური სტატუსისათვის

მ. ქუთელია, მ. ჩქარული, ნ. მაჭავარიანი – ფარმაცევტული მრავალენოვანი ლექსიკონის შედგენა / გამოყენება დარგობრივი ენის სწავლებისას

ნ. ამალლობელი – ქართული ინტერნეტ-სლენგის ლექსიკოგრაფიული თავისებურებები

14.00–15.00 შესვენება, მსუბუქი სადილი

15.00-15.45 სიმპოზიუმის დახურვა

I სექციის მუშაობის ანგარიში _ **ლ. ბინიაშვილი**

II სექციის მუშაობის ანგარიში _ **შ. აფრიდონიძე**

III სექციის მუშაობის ანგარიში _ **ი. გომხეთელიანი**

IV სექციის მუშაობის ანგარიში _ **ლ. ქაროსანიძე**

15. 45 ექსკურსია

17. 30 ბანკეტი